

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 29/2012 van
7 november 2012**

**Betreft: aanvraag tot machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens van
landbouwers door het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) aan de het Belgisch
Interventie en Restitutie Bureau (BIRB) in opdracht van de FOD Economie, KMO,
Middenstand en Energie**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
4. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

5. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 26 oktober 2012;
6. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV), ontvangen op 28 september 2010;
7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Belgisch Interventie en Restitutie Bureau (BIRB), ontvangen op 26 oktober 2012;
8. Beslist op 7 november 2012, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

9. Wanneer een landbouwramp wordt erkend door de Belgische staat kunnen de landbouwers die schade hebben geleden in het betrokken gebied en voor de vastgestelde teelt(en) een schadeloosstelling aanvragen. Om de administratieve last voor de landbouwers te verminderen worden de gegevens van de verzamelaanvraag gebruikt die het ALV jaarlijks opvraagt bij de landbouwers in het kader van het Europese GBCS (Geïntegreerd Beheer en Controle Systeem) voor o.a. het uitbetalen van toeslagrechten, de perceelsaangifte voor de Mestbank, steun voor agromilieumaatregelen,...
10. De FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie is bevoegd voor de behandeling van de schadedossiers. Vanaf 2012 worden deze taken uitgevoerd door het BIRB. In het kader van administratieve vereenvoudiging wenst het BIRB aan de getroffen landbouwers gepersonaliseerde schadeformulieren te bezorgen. Hiertoe heeft het BIRB nood aan de gegevens over de landbouwers, teelten, ligging, oppervlakte van de Vlaamse landbouwers van het ALV.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

11. Bepaalde van de gegevens, onder meer naam en adres van de landbouwer, landbouwnummer, moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. De gevraagde gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd.

12. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie¹ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

13. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het ALV. Dit agentschap is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 als een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Het ALV is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

14. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

15. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

16. Zoals onder randnummer 11 omschreven zijn bepaalde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

¹ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

17. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij is bij besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende de bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het mestbeleid en van het landbouwbeleid, aangeduid als de bevoegde instantie voor de identificatie en registratie in het GBCS (Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem) van de landbouwers en van de landbouwgronden, als bepaald in het decreet van 22 december 2006 tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid. Het ALV organiseert hiertoe een jaarlijkse verzamelvraag bij alle landbouwers in Vlaanderen.

18. Het ALV vraagt jaarlijks via de verzamelvraag alle gegevens over percelen op bij de land- en tuinbouwers voor volgende doeleinden:

- het activeren van Vlaamse toeslagrechten en aangeven of speciale toeslagrechten moeten worden omgezet naar gewone toeslagrechten;
- het voldoen aan de aangifteplicht bij de Mestbank;
- het vervolledigen van de derogatieaanvraag;
- het melden van verhoogde bemesting van tuinbouwteelten of gebruik van compost;
- het aanvragen van vergoeding natuur, van uitbetaling voor sommige agromilieumaatregelen of de inkomenscompensatie en de onderhoudssubsidie van beboste gronden;
- het aangeven van beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij of nieuwe agromilieumaatregelen;
- het aangeven van percelen in het kader van de melkquotumreglementering of om steun voor gekoppelde premies aan te vragen;
- het melden van overdrachten van gebruik van percelen.

Doeleinde van de verdere verwerking:

19. De machtiging wordt gevraagd voor de opmaak van gepersonaliseerde schadeformulieren door het BIRB voor de landbouwers die schade hebben geleden bij een erkende landbouwramp. Het BIRB staat in voor de dossierbehandeling en de uitbetaling van de schadevergoedingen. Het BIRB oefent deze taken uit in opdracht van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

20. Na de regionalisering van het Belgische landbouwbeleid kreeg de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie de resterende federale taken toegewezen. De Federale eenheid "Landbouw" van de algemene directie Economisch Potentieel staat in voor volgende taken:

- fungeert als contactpunt tussen de Europese Commissie en de erkende betaalorganen van o.a. transfers van financiële middelen, in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid;
- beheert de begroting van het federaal Landbouwfonds;
- organiseert de "Intergouvernementale Preventiecel" die belast is met fraudepreventie in landbouwwitgaven;

- zet het beheer voort van de dossiers van het Landbouwinvesteringsfonds die hangend waren vóór de regionalisering in 1993 en de dossiers die verband houden met de vervroegde uittreding van de landbouw.

21. In het geval van landbouwrampen bezorgen op basis van het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 de regionale overheden de gegevens die betrekking hebben op de oppervlakteaangiften voor de betrokken producten in de betrokken gebieden aan de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie².

22. De FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie doet voor de administratieve ondersteuning van de schadedossiers een beroep op het BIRB. Hiertoe werd een protocolovereenkomst afgesloten. Het BIRB is een overheidsinstelling met rechtspersoonlijkheid onder toezicht van de federale Minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid. Het BIRB is een erkend betaalorgaan in het kader van het landbouwbeleid van de Europese Unie. Het BIRB is belast met de uitbetaling van financiële tegemoetkomingen aan economische marktdeelnemers die geen producent zijn en met de controle op die uitgaven. Deze tegemoetkomingen gebeuren in de vorm van restituties (subsidies bij uitvoer), van interventies (rechtstreekse aankoop of steun bij opslag van overschotten) of van steunmaatregelen (steun voor productie, verwerking en bevordering van de afzet).³

23. De administratieve ondersteuning door het BIRB komt ten goede aan de provincies. Het BIRB bereid alle briefwisseling voor die moet ondertekend worden door de provinciegouverneur. Het BIRB staat in voor de verzending van de brieven en de opmaak van de behoorlijk gemotiveerde beslissing. Die beslissing wordt ondertekend door de provinciegouverneur. Het BIRB staat in voor de uitbetaling van de schadevergoedingen. In geval van bezwaar behandelt het BIRB het administratief geschil.

24. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden van de verdere verwerking welbepaald en uitdrukkelijk zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP en brengt in herinnering dat gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen verwerkt worden.

25. De vraag rijst of voorliggende latere verwerkingen – met name het opmaken van een gepersonaliseerd aanvraagformulier – als verenigbaar kunnen beschouwd worden met de primaire verwerking.

26. De opmaak van een gepersonaliseerd aanvraagformulier voor de getroffen landbouwers van een natuurramp betekent een aanzienlijke administratieve lastenvermindering voor deze landbouwers. Het formulier bevat hun vereiste persoonsgegevens en het schadebedrag dat hij zal ontvangen. Voor deze procedure zijn de correcte persoonsgegevens van de getroffen landbouwers nodig. Men kan stellen dat het tot de redelijke verwachtingen

² Samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van Landbouw en Visserij.

³ Verordening (EG) nr. 1857/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op staatssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen die landbouwproducten produceren, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 70/2001; Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten; wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen; artikel 3, 1° van het koninklijk besluit van 3 februari 1995 houdende coördinatie van de wet van 10 november 1967 houdende oprichting van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau.

behoort van de betrokkenen dat hun persoonsgegevens kunnen opgevraagd worden bij de dienst van de Vlaamse overheid die belast is met uitvoeren van maatregelen op Europees en Vlaams niveau voor de landbouw, nl. het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Het ALV is bij besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het mestbeleid en van het landbouwbeleid, aangeduid als de bevoegde instantie voor de identificatie en registratie in het GBCS (Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem) van de landbouwers en van de landbouwgronden, als bepaald in het decreet van 22 december 2006 tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid. Het ALV organiseert hiertoe een jaarlijkse verzamelvraag bij alle landbouwers in Vlaanderen.

27. Op zich zijn de doelen dus gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

28. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

29. Het BIRB wenst van het ALV volgende gegevens te verkrijgen:

- Identificatiegegevens van de landbouwer: naam en voornaam, landbouwnummer, adres, postcode, gemeente, telefoon/gsm, bankrekeningnummer, behorende provincie, landcode, taalrol;
- Perceelsgegevens verbonden aan de betrokken landbouwer: teelt en oppervlakte.

30. De identificatiegegevens zijn noodzakelijk omdat enkel die landbouwers met vastgestelde teelten in het erkende gebied een schadeformulier ontvangen. De unieke landbouwer (te identificeren aan zijn landbouwnummer) moet zijn formulier ontvangen in zijn eigen taal, het terugzendadres van de behorende provincie moet worden vermeld en het goedgekeurde bedrag voor schadeloosstelling moet op zijn rekening kunnen uitgekeerd worden (eventueel woont landbouwer in buitenland maar met percelen in België). Wanneer er een bezwaar wordt ingediend wordt de landbouwer per telefoon gecontacteerd om verduidelijking te vragen.

31. De perceelsgegevens zijn noodzakelijk voor de berekening van het schadebedrag. De schade wordt berekend op basis van de teelt en de oppervlakte. De bedragen voor de schade zijn per hectare en volgens de erkende teelt vastgelegd bij koninklijk besluit.

32. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kan gesteld worden dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 19-23.

33. De aanvraag vermeldt dat bij onjuiste gegevens in het gepersonaliseerde aanvraagformulier de landbouwer bezwaar kan indienen. De VTC vraagt dat bij een correctie van de gegevens van de betreffende landbouwer deze gecorrigeerde gegevens dan ook worden meegedeeld aan het ALV. Immers, als het ALV haar gegevensbron van landbouwers in Vlaanderen als authentiek zou wensen te laten erkennen dient haar databank ten allen tijde up to date gehouden te worden.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

34. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

35. De opgevraagde gegevens worden door het BIRB bewaard voor een periode van 10 jaar. Deze termijn is een Europese voorwaarde die wordt gesteld aan de betaalorganen en is ook de termijn voor verschillende controles door het Europees Rekenhof.

36. De VTC gaat akkoord met deze bewaartermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

37. De gegevens worden periodiek opgevraagd voor de doeleinden, vermeld in randnummers 19-23.

38. Telkens wanneer een landbouwramp wordt erkend door een KB moeten de gegevens van het ALV zo snel mogelijk ter beschikking worden gesteld van het BIRB die de gepersonaliseerde schadeformulieren kan opstellen voor de betrokken landbouwers. De lijst met gegevens zal eenmalig worden bezorgd en nadien kunnen ad hoc vragen binnenkomen voor het behandelen van de bezwaarschriften.

39. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur.

40. De VTC gaat akkoord met de voorgestelde opvragingsfrequentie en duurtijd.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

41. De gevraagde gegevens zullen intern gebruikt worden door de medewerkers van het BIRB die de brieven aan de getroffen landbouwers zullen opmaken en de dossiers zullen behandelen.

42. De gegevens zullen ook door de provinciegouverneur en de medewerkers van de provincies beschikbaar zijn in de vorm van de administratieve ondersteuning die het BIRB hen biedt. De brieven en beslissingen aan de getroffen landbouwers moeten door de provinciegouverneur ondertekend worden.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

43. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

44. In de toelichting van de verzamelaanvraag van ALV staat vermeld onder de rubriek 'Bekendmaking en uitwisseling van gegevens': *"In het kader van de administratieve vereenvoudiging kunnen de persoonsgegevens uit de verzamelaanvraag worden overgemaakt aan derden voor zover deze vallen onder wettelijke bepalingen en/of er machtiging werd toegekend door de Vlaamse Toezichtcommissie."* De vermelding van de uitwisselingspartner BIRB zal worden opgenomen in de eerstvolgende versie.

45. Het BIRB zal op de gepersonaliseerde formulieren aangeven dat de voorgedrukte gegevens werden gebruikt zoals aangegeven door de landbouwer in de verzamelaanvraag van ALV.

46. De VTC gaat akkoord met de geplande informatieverschaffing.

B.4. BEVEILIGING

47. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

B.4.1. Op het niveau van de aanvrager

48. Het BIRB geeft aan een veiligheidsconsulent te hebben aangesteld. Uit de door het BIRB meegedeelde stukken blijkt dat zij beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid.

B.4.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

49. Het veiligheidsbeleid van het ALV werd gescreend naar aanleiding van een machtigingsdossier, ingediend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling Sociale Zekerheid.⁴ De veiligheidsconsulent van het ALV is geregistreerd voor de informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en bij de VTC.

IV. BESLUIT

50. De VTC **machtigt** het BIRB de persoonsgegevens te verkrijgen van ALV voor de doeleinden, vermeld in de randnummers 19-23, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

De Voorzitter
Willem Debeuckelaere

⁴ Beraadslaging nr. 08/009 van 5 februari 2008 met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens aan het Agentschap Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid.